

Wat is de CBD (Convention on Biodiversity)?

In 1992 spraken 193 landen tijdens een vergadering in Rio de Janeiro met elkaar af:

- om de biologische diversiteit (later werd dat biodiversiteit: de diversiteit aan genen, planten- en diersoorten en ecosystemen) in de wereld te beschermen
- componenten van de biodiversiteit alleen nog maar zo te gebruiken dat ze niet uitgeput raakten (duurzaam)
- de voordelen uit het gebruik van genetische bronnen duurzaam en rechtvaardig te verdelen

In 2002 beloofden betrokken landen (die het verdrag hadden ondertekend) het verlies aan biodiversiteit in 2010 'aanzienlijk' terug te dringen. De Europese Unie wilde dit 2010 zelfs het verlies in haar gebied helemaal stoppen.

In 2010, het VN-Jaar van de Biodiversiteit, is gebleken dat die doelstellingen niet gehaald zijn. Onlangs bleek nog uit een onderzoek dat het niet alleen slecht gaat met dieren, een op de vijf plantensoorten in de wereld wordt ook met uitsterving bedreigd.

Wat nu?

In Nagoya komen de landen die het verdrag hebben ondertekend weer bij elkaar om nieuwe, concrete strategische afspraken te maken voor de periode tot 2020 en een visie te omschrijven voor de periode tot 2050.

Welke onderwerpen spelen?

Afgezien van de ambities in de nieuwe strategie, is er vooral zware discussie over de verdeling van de biologische rijkdommen en de opbrengsten daarvan. Het gaat om het zogenoemde Access and Benefit Sharing -protocol (ABS) voor de verdeling van de opbrengsten van genetische bronnen, zoals bijvoorbeeld stoffen voor medicijnen die in rijke landen worden geproduceerd uit planten die in ontwikkelingslanden groeien. Vooral voor de lokale bevolking daar is dit van groot belang.

Hoe verhoudt de CBD zich tot de Klimaatconferentie in Mexico volgende maand?

De CBD en het Klimaatverdrag zijn beide VN conventies, maar staan los van elkaar. Hoewel de CBD formeel niet gelieerd is aan het Klimaatverdrag zijn er wel veel overlappen. Zo wordt het uitsterven van dieren, of het verdwijnen van ecosystemen zoals steppen, mangrovegebieden of het oprukken van woestijnen vaak genoemd als een voorbeeld van de gevolgen van de klimaatverandering. Anderzijds wordt bijvoorbeeld het in stand houden of herstellen van bossen of oceanen gezien als een van de oplossingen voor het wereldwijde CO2 probleem. Gezonde bossen en oceanen slaan CO2 op, dat is een dienst van de natuur. Als bossen gekapt worden of oceanen ongezond worden, komt die CO2 weer vrij.

Er gaan er geluiden op om net als voor het klimaatgedrag een speciaal VN bureau voor biodiversiteit op te richten. Ook het onderzoek zou net zo georganiseerd moeten worden als het internationale klimaatonderzoek.

IUCN NL vindt dat er duidelijke en concrete afspraken moeten komen voor de periode 2020 en is van mening dat overheden alles op alles moeten zetten om te komen tot duurzame en rechtvaardige afspraken over het gebruik en de verdeling van de opbrengsten van genetische bronnen.